

ХАЛЪМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Халъмг танъгчин болн Элст балгсна комитетсин, куч-кблсчирин депутатирин Танъгчин болн балгсна Советсин газет

№ 53 (2886)

1957 дж. июлин 20

Үнн 20 денгир

Тәрә хуралгын орн-нутгар

Колхозмуд болн совхозмуд 20 сай гектарт тәрә хурачкв

Орн-нутгар буудан культури ургыц хуралгын улм бр-гар делгрдж йовна. Июлин 15 күртл колхозмудар болн совхозмудар 20 сай шаху гектар газрин тәрән хурагдв. Ниднин джил ним цагла хурагдсн тәрәнә тоогъас эн 15 сай гар ик боллж гарчана.

Украин, Азербайджан, Грузия тәрәнә газран брәлдүләд хурачкв, Молдав болхла гурвна кесн хойр хувинь хурачкв. Северн Кавказд намрар тәрән буудан ургыц хурагдлж дуусглад, ода хаврар тәрән тәрәнә ургыц хурагдлж бәәнә. Тәрәнә гурвна кесн хойр хувинь хадлж бааллглад, дакад цоклж авгдв. Централын Черноземн полоса намра тәрән күс-дун-

дур сай газрин ургыц хурагд авчкв.

Ода болчкесн тәрәтә газрин меджән—Грозна авн әкләд, Тула, Рязань балгсар даврәд, Челябинскүр бррдлж йовна. Южн Уралд тәрә хуралгын әклчкв. Хавра тәрән цагъан гуйрин буудан ургыциг делгү хурач цаг бррдлж йовна. Эн тәрәнә ик-зунь Казакстан болн Сибириин эмнги бәәнә хагьлж тәрән газрмудар бәәнә. Цагъан гуйрин буудә ода толгъалад, цецгдлж бәәнә. Кесг райодар буудань моглчгдрджана.

Омн үзгт ода горчиц, тәмк, тоена культур хуралгын әклчкв, Украинд лен-долгунецин ургыц болджана.

Ургыц хуралгын түргәр негддәнә

СТАВРОПОЛЬ, июлин 17. (ТАСС). Старопольск теегин дорд захар тәрәнә ургыц хуралгын дуусглад, ода эврән йовдг комбайнс цувад, уулта райодур оч йовчхана. Крайин деед захин райодин ургыц хурадж дуусхар машинд йовлж йовчхана. Ургыциг иигдлж хурдар хуралгын крайд урлн кезә чигн болад уга билә. Машиндиг эвинь олдж олзлад, бдр-сө гилго багар кдлгәд, Ново-Александровск района колхозмуд болн совхозмуд, 68 миньгъ шаху гектар газрт бәән тәрәнә ургыцан зурган хонгин дунд хадад унъгачкв. Халлгын, цоклгын хойрин хоорид таслвр гаргьлго, бааллсн тәрәгән 10 хонгин эргид цоклж дуусад, гектар болгъанснь 16 центнер цевр сән буудә авчав. Эн джил йир ганьгта, хагсу бәән бийн ним ургыц авгдв. Ургыциг иигдлж хойр аныгдлж хадлж, цоклж

авсн уршгар, буудан геедрл-тнъ багъ болад, буудә баалдан хагсад, халун салькнд асхрдж, ундлж үрсн уга. Тингәд, Темнжбекск буудан совхозд ургыциг хадлж унъгачкад, цоклж авгдсн учрар, 50 миньгъ центнер буудә әрвлгдлж невр авгдв гидж тоолгдв.

Ново-Александровск район крайд түрүн боллж, ниднин-клә дуньгцүлхд, нег сар эрт государствд 4 сай үлү пуд буудә орулдж бгәд, зурагъан куцав.

Ипатовск, Апанасенковск, Минераловодск райод бас государствд буудә орулдж бгх зурагъан куцав. Төрскиә закомд ставропольск 50 сай шаху пуд цагъан гуйрин буудә асхгдв.

Колхозмудт джилин түрүн брәлд олсн куч-кблснә бдрмудт буудан аванс бглгын әклчкв.

Газр деер силос дарлгын

АЛМА-АТА, июлин 15. (ТАСС) Казахстан кесг олн колхозмудт болн совхозмудт газр деер силос буллгын кегддәнә. Любимовск болн Казцикин нертә совхозмудт хоорндан долан-нәән метр загта хурачкесн скирд бвсн болн соло-сар газр деер силос буллгын нд эрс кедж олзлгдджана. Скирдсин хоорнд уурмгар чавчкесн ногъан силос асхна,

терүгән тегшлчкәд трактормудар давтална. Давталксна хбн шин соломар буркнә. Тер бндртән гурвн метрәс давхш. Сән чинртә силос боллж гарна.

Давсн джил Любимовск совхозд эн кевәр 1500 тонн силос буллгдла. Иигдлж силос булснас эдл-ахуд 100 миньгын арслн әрвлгдлж үлдв.

Соколовск-Сарбайск комбинат тосхлгын

РУДНЫЙ, июлин 17. (ТАСС). Соколовск-Сарбайск уулин обогатительн комбинат тосхлжах улс ода ик гүддрлттә бәйчәнә. Эврәнн гаргьсн түрүн 10 миньгын тонн төмрин рудаг эдн август сард Уралин доменст бгхмн. Соколовск рудникд ода руда секдлж илклгәнә кдлмш кегддәнә. Руда гардг газрмудиг ода ус татдг ик күчтә машиндәр хагсаджана. Рудаг үүлдж йилгьдг фабрикс, ик гидг теплоэлектростан-

раль ода адгьмтагъар кегддәнә.

Соколовск рудникин карьерт ода 14-кубовой, эврән йовдг түрүн экскаватор ирад зогсчкв. Эн экскаватор әклдлж гол хаалгь малтхмн, тер хаалгьарнь руда ачсн поезде обогатительн фабрикс ордлж йовдг болхмн. Экскаватор әклдлж кдлсн брәл часин эргид 400 кубометр шавр авч хайгдв. Даругъас Соколовск рудникин карьерт хойрдг эврән йовдг экскаватор ирдлж кдлхмн.

Дипломта хөбч

Новосибирск областин Чис-тоозеренск района Дзержинскийн нертә колхозд. Нуудлчин Ольга кдлджәнә.

1949 джиләс нааран Ода күртл Нуудлчин Ольга колхозин хбч кдлләд, хәләддәсн малан гару угагъар, сән чинәтә болн ноосна зурагъан давулдж куцадндән джил болгын мбрәлгднә. Ур Нуудлчин Ольга 1949 джилд негдлч степенә дипломар мбрәлгдлә. Туунә дарук, 1950 джилд, нег бурругъар, 1951 джилд Кундтә грамотар, 1956 джилд „Родина“ гидг радиоприемникәр мбрәлгдв. Эн джил бас сән үзмдлж кдлмштән үзүлснднә энуг Новосибирск областин селәнә эдл-ахун түрүн нуурт йовгч, куч-кблсчирин хурт йовулджана.

Б. БЕЛЕЕВ.

Халъмгудин ханлт

„Троицкий“ совхозур олн халъмг брк-бул нуулдж ирчхәдлж, буурлджәнәнә. Оват нертә совхозин фермд зогсн халъмгудиг, хуучи бәән газрин орсмуд сәәнәр тосхадж, чиллән күрсәрн дөн-нбкдән күргдлж бәйчәнә. Энн халъмг улсиг икәр байрлулджана. Халъмгудин йилгьу ханлтан келдлжәх нег күн—медәтә, най нас зуухдән брәлсн Иван Степанович Михайлов болджана. Халъмгудт күргдлжәх энүнә ачн йир ик. Хол газрас нуугъад ирчхәсн дарудан бәәдг бәәрәр халъмгудтүрагинь тоолад, Иван Степанович цугтагъинь йилгьл уга гертән орулдж авна. Тингәд, халъмгуд кдлмшд орчхагъад, бәәх бәәрән батлдж авчхатлан, бвгнә герт амр-таварн бәйчәнә.

Мана Оватд ирчхәсн халъмгудас Иван Степановичин герт эс зогсн брк-бул уга. Эн көгшн орс бвгид халъмгуд цугтан цань уга ик ханлтан, тана газетәр дамлжулдж күргддәнә.

Халъмгудин нерн деерәс Э. УТЕВ.

ЗУРГТ: Каспийск загъсна комбинатин токарь Александр Иванович Головкин. Зурагъан эн 180—190 процент күргдлж куцав.

Поваляевин фото.

Багъчудиг малин фермсүр илгәхмн

Өбрхн джилмүдин лотр, әмн болгъна тоод мах, үс болн тос гаргьлгъарн Америкин Союзин Штатсиг куцадж авхмн гидж Коммунистическ партин кесн дуудвриг мана орн-нутгин әмтн цугъар дөнънджәнә. Олн миньгын куч-кблсчир эн төриг әркән уга куцахын төлә аргъ-чидлән, дамшлтан, медрлән гаргьдлж, чидлән нбл уга кдллдж йовчхана.

Малин бслтиг хурдлулхин төлә мана орн-нутгт боллжәх ик брн патрстическ джисәнә ашн ода бийн үзгдддәнә. Кесг олн колхозмуд болн буул райод чинг гсусдарствд үс болн мах орулдж бглгәнә джилә зурагъан белзгасн бмн куцачхәкесн бәәнә.

Мана таньгьчин Западн райсна колхозмуд, совхозмуд болн тустан сәәдг эдл-ахус государствд үс бглгәнә болн хуллгитна джилә зурагъан июлин 1-шинд 102 процент куцав. Видин джилн ирлннъгъу кемд бгдсн үснәс 4380 центнер үс икәр гсусдарствд орулдж бгч, хулдв. Джилин чилч күртл гсусдарствд 12500 центнер үс зурагъасн давулдж хулдхвдн гисн даалгьвр эдн авчав.

Таньгьчин колхозмудт болн совхозмудт малин кдлмшт йовчхәх олн миньгын улс дотр комсомольчирин болн багъчудин тонь сагъ биш. Багъчуд-мальчирин дунд зуг комсомольчирин тонь 2500 күн күрв. Малин бслтинь, малин шимшүснн икдүлхин халхартаньгьчин мальчирин куцсн түрүн диллвртн эднә чигн куч-кблсн үзгдддәнә.

Хб бсглгьин болн ноос авлгьин икдүлхин тускар Коммунистическ парт йилгьвртә ик төр тәвсиг куцадлгьнд таньгьчин комсомольчир болн багъчуд шунмгъгъар орлдж йовчхана. Комсомольчир болн багъчудас хбд бсглгьнд йовх 110 шишлнь бригаде бурдсн кдллджәнә. Эдн дундас кесг хббчир олн зургъ авад, гару угагъар бсгдлж йовхарн, ик ноос хбдәсн киргьдлж авсарн нерн таньгьчар туурч йовна. Эдн: Целинн района „Ленинский“ совхозин хбч үр Боктаев Н., Приютненск района 4-ч совхозин хбч үр Береговой П., Яшкульск района хб-збвтә.

бч үр Стариков болн нань чигн кесг улс.

Одахн Элстд болсн таньгьчин комсомолн активин хург эн төрәр куундвр кегъад, цуг таньгьчин комсомольчирин болн багъчудин нерн деерәс, хб бсглгьнә халхар партин тәвсн төриг әркән уга куцадлж шунмгъа кевәр орлдж, диллвр-ртәгъәр таслдж чадхвдн гидж үгән бгв. Эн әмн үгнә кдлмшт лавтагъар үзгдхн магъдлж болшго. Мана советск багъчуд тинм ик төриг урдн чигн куцадлж йовчхәсн, ода чигн куцадлж чадихәх.

Таньгьчин комсомолн активин хург авсн ик даалгьврән куцахын төлә ямаран тодрха кдлмш куцахән темдлгв.

Джил ирвәс комсомольчир болн багъчудин тонь фермсд бсәд йовх учрта. Багъчудиг—фермсүр гисн дуудвр куцадлгьнд комсомольск организац болгын тасрлтан угагъар оньган тусхацхәх збвтә. Фермсәр шунмгъа, чадмгъа-чидмгъа, малин кдлмшт ухан-седклән тәсн багъчуд илгәхмн. Фермд гич улс кергтә биш, ханпан шамлад, түрүгъәс әәдлж хсоран цухршго улс кергтә.

Хб бсглгьнә кдлмшт 1960 джилд кдлх комсомольчирин тонь 6 миньгъ күрх збвтә гидж активин хург даалгьвр авб. Эн ик даалгьвр. Комсомольск организацс цаг түдәлгө, ода эн джилин малин үзлзүллгьнд беллгьн кегдлж йовчхәгъа, комсомольчирг фермсүр илгәлтә әклчхәх учрта.

Партиин, советск, комсомольск органсин болн эдл-ахун гарлач улс малин фермсәр кдлчхәдлж йовчхәх багъчудт онц оньган бгчхәх збвтә. Дамшлтнъ багъ, кдлмшин цаадкнаадкинъ гүгъәр меллж авад уга багъчудт ик сән дөн-нбкд кезәд чигн кергтә. Фермд ирн бийәрн эдн цуг хамгиг шуурәд дасад авч чадмн биш. Эднд ирсн дарунь заавр, гардвр, дөн сәәнәр күрглгьн кергтә.

Ода мелд үвлин бвс беллгьнә, малин хаша-хаацинъ яслгьна, шинәс дулан катг тосхлгьна, малиг усар тетглгьнә төриг таслдж келгьн боллж йовна. Эн тоот кдлмшт багъчудин йовх газрн—юмна нур. Иигдлж комсомольчир авсн даалгьврән куцадлгь әклчхәх

Зурагъасн давулдж государствд ноос бгчәнә

Сарпинск района колхозмуд болн совхозмуд июлин 9 күртл государствд 1332 тонн ноос орулдж бгәд, джилә зурагъан 101,4 процент куцачкәд, зурагъасн давулдж ноос орулдж бглгьән кегъа бәәнә.

КПСС-н Сарпинск райкомин селгәтр П. ВОИНОВ.

Района куцагч комитетин ахлач Ф. КОСТИН.

